

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 3181
Warszawa, 25 kwietnia 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

**- w 75. rocznicę stracenia pułkownika
Stanisława Kasznicy, ostatniego komendanta
głównego Narodowych Sił Zbrojnych.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Bartłomieja Wróblewskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Dominika Chorościńska; (-) Witold Czarnecki; (-) Zbigniew Dolata; (-) Barbara Dziuk; (-) Leszek Galemba; (-) Grzegorz Gaża; (-) Czesław Hoc; (-) Michał Jach; (-) Leonard Krasulski; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Ewa Malik; (-) Anna Milczanowska; (-) Anna Paluch; (-) Elżbieta Płonka; (-) Zdzisław Szipiera; (-) Agnieszka Soin; (-) Marek Suski; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Jan Warzecha; (-) Bartłomiej Wróblewski; (-) Tomasz Zieliński.

Uchwała
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia ...

w 75. rocznicę stracenia pułkownika Stanisława Kasznicy,
ostatniego komendanta głównego Narodowych Sił Zbrojnych

12 maja 2023 roku przypada 75. rocznica wykonania przez komunistycznych katów wyroku śmierci na ostatnim komendancie głównym Narodowych Sił Zbrojnych pułkowniku Stanisławie Kasznicy.

Stanisław Józef Kasznica urodził się 25 lipca 1908 roku we Lwowie. Był synem profesora prawa i rektora Uniwersytetu Poznańskiego Stanisława Wincentego Kasznicy. Od lat młodzieńczych związany był z Poznaniem, gdzie w 1933 roku skończył studia prawnicze na uniwersytecie i gdzie zdał egzamin adwokacki. Jednocześnie ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim, a następnie otrzymał stopień podporucznika. Politycznie związał się z ruchem narodowym. We wrześniu 1939 roku wziął udział w kampanii wrześniowej jako dowódca 1 plutonu 2 baterii 7 dywizjonu artylerii konnej. Walczył w bitwie nad Bzurą oraz obronie Warszawy. Za udział w walkach został odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari i Krzyżem Walecznych.

Od października 1939 roku działał w konspiracji narodowej. Był członkiem Grupy Szańca, współorganizował Związek Jaszczurczy, który w 1942 roku przekształcił się w Narodowe Siły Zbrojne. W strukturach tych dał się poznać jako organizator administracji cywilnej w ramach Służby Cywilnej Narodu. Propagował również ideę powrotu Ziemi Zachodnich do Polski.

W trakcie Powstania Warszawskiego brał udział w walkach na Ochocie. Po opuszczeniu stolicy został komendantem okręgu Częstochowa NSZ, a od marca 1945 roku działał jako komendant Obszaru Zachód NSZ. Tworzył w Wielkopolsce organizacje konspiracyjne o charakterze wywiadowczym, a także rozbudowywał konspirację środowisk akademickich. Od sierpnia 1945 roku pełnił obowiązki komendanta głównego NSZ. W lutym 1947 roku wraz z kierownikiem Obozu Narodowego i kapitanem NSZ Lechem Neymanem został aresztowany przez funkcjonariuszy bezpieczeństwa. Przeszedł ciężkie śledztwo, następnie sądzony był przez sąd wojskowy w Warszawie i skazany na karę śmierci. Zabity został strzałem w tył głowy, a jego ciało komuniści zakopali po kryjomu na Powązkach. Taki sam los spotkał Lecha Neymana.

W 2009 roku Prezydent RP Lech Kaczyński odznaczył pośmiertnie Stanisława Kasznicę Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi dla niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej. Dopiero w 2012 roku szczątki Stanisława Kasznicy zostały odnalezione i zidentyfikowane dzięki pracom Instytutu Pamięi Narodowej, a w 2015 roku został On uroczystie pochowany w Panteonie – Mauzoleum Żołnierzy Wyklętych – Niezłomnych na Łączce w Warszawie.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, po 75 latach od egzekucji, składa hołd pułkownikowi Stanisławowi Kasznicy oraz żołnierzom i działaczom związanym z Narodowymi Siłami Zbrojnymi, którzy oddali życie w walce z dwoma okupantami o niepodległość Polski.